

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 20. března 2009
(OR. en)**

7880/09

CONCL 1

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel: Předsednictví

Příjemce: Delegace

Předmět: **EVROPSKÁ RADA V BRUSELU
19. A 20. BŘEZNA 2009**

ZÁVĚRY PŘEDSEDNICTVÍ

Delegace naleznou v příloze závěry předsednictví ze zasedání Evropské rady v Bruselu (19. a 20. března 2009).

Evropská rada vyjádřila důvěru ve schopnost EU řešit finanční a hospodářskou krizi. Posoudila významná fiskální stimulační opatření, která jsou v současnosti v hospodářství EU zaváděna (více než 400 miliard EUR), zdůraznila, že zásadní součástí evropské strategie hospodářské obnovy je společné jednání a koordinace a že Evropa učiní vše, co je nezbytné k obnovení růstu. Dále zdůraznila, že ústředním prvkem úsilí o zkrácení a zmírnění recese v Evropě je jednotný trh. Vyzdvihla potřebu obnovit úvěrové toky podnikům a domácnostem a shodla se na urychlení dohody o dosud projednávaných legislativních návrzích týkajících se finančního sektoru. V červnu přijme Evropská rada první rozhodnutí k posílení regulace finančního sektoru EU a dohledu nad ním, která budou vycházet z návrhů Komise v návaznosti na důkladné projednání zprávy skupiny vedené Jacquesem de Larosièrem v Radě. Na základě vlastních zkušeností EU a jejího přání přispět významným způsobem k utváření budoucího mezinárodního řízení finančního sektoru Evropská rada stanovila postoj Unie v souvislosti se summitem skupiny G-20, který se bude konat dne 2. dubna v Londýně.

Evropská rada se rovněž vrátila k otázce energetické bezpečnosti. Dohodla se konkrétně na základních směrech pro vytvoření krizového mechanismu, který by řešil narušení dodávek. Podnikla další kroky v rámci přípravy na kodaňskou konferenci o změně klimatu. V neposlední řadě se dohodla na prohlášení o zahájení Východního partnerství.

o

o o

Zasedání Evropské rady předcházely projevy předsedy Evropského parlamentu Hanse-Gerta Pötteringa, po němž následovala výměna názorů.

o

o o

I. Hospodářská, finanční a sociální situace

Řešení světové hospodářské a finanční krize představuje jednu z nejvýznamnějších výzev, jimž EU kdy čelila. Díky společným krokům může EU opřít svůj finanční sektor o zdravé základy, zajistit tok úvěrů do reálné ekonomiky a ochránit své občany před nejhrošími dopady krize. Opatření přijatá na podporu hospodářského oživení lze rovněž přizpůsobit tak, aby Evropské unii napomohla vybudovat silnější ekonomiku do budoucna.

Budování důvěry a podpora finanční stability

1. Evropská unie je odhodlána obnovit důvěru a řádné fungování finančního trhu, což je nezbytným předpokladem pro nalezení východiska ze současné finanční a hospodářské krize; vychází přitom z výsledků summitu konaného v Berlíně dne 22. února 2009 a ministerského zasedání skupiny G-20 konaného dne 14. března 2009.
2. Opatření v oblasti záruk a rychlé rekapitalizace, která byla členskými státy přijata v rámci společných zásad, zabránila finanční katastrofě. Pro obnovu fungování úvěrových trhů a usnadnění úvěrových toků v reálné ekonomice však mohou být nutná další opatření, včetně vyřešení otázky znehodnocených aktiv bank na základě jejich úplného zveřejnění ve vztahu k orgánům dohledu. Evropská rada vyzývá členské státy, aby postupovaly koordinovaně v souladu s pokyny obsaženými ve sdělení Komise ze dne 25. února 2009 a při plném respektování pravidel hospodářské soutěže. Rada se vyzývá, aby posoudila účinnost přijatých opatření i celkovou situaci, pokud jde o stabilitu a fungování finančních trhů, a podala Evropské radě zprávu na jejím zasedání v červnu roku 2009. Pokud jde o bankovní sektor, podpora pro mateřské banky by neměla být spojována s jakýmkoli omezováním činností dceřiných společností v hostitelských zemích EU.
3. Z rozsahu pokračující celosvětové finanční a hospodářské krize a z příčin za touto krizí stojících je zřejmé, že je třeba reformovat globální makroekonomické řízení a regulační rámec finančních trhů. Na úrovni členských států, na evropské i na celosvětové úrovni musí být posílena obezřetnostní pravidla, mechanismy krizového řízení a rámec dohledu. Finanční regulace by měla hospodářský cyklus tlumit, nikoli prohlubovat. Evropská rada naléhavě vyzývá Fórum pro finanční stabilitu, Basilejský výbor pro bankovní dohled a Komisi, aby urychlily svoji činnost a neprodleně předložily vhodná doporučení. Současně by se měla EU silně zasazovat o revizi mezinárodních účetních standardů.
4. Evropská rada v této souvislosti vyzývá Radu a Evropský parlament, aby urychleně dosáhly dohody o legislativních aktech týkajících se ratingových agentur, solventnosti pojišťoven, kapitálových požadavků bank, přeshraničních plateb a elektronických peněz, tak aby bylo možné tyto akty přijmout ještě před přerušением činnosti Evropského parlamentu.

5. Evropská rada se dohodla, že je nutné zlepšit regulaci finančních institucí v EU a dohled nad nimi a že základem pro tuto činnost je zpráva Skupiny na vysoké úrovni pro finanční dohled vedené Jacquesem de Larosièrem. Rada se pověřuje, aby projednala uvedenou zprávu i návrhy Komise, pokud jde o posílení regulace finančního sektoru EU a dohledu nad ním, s cílem přijmout první rozhodnutí na zasedání Evropské rady v červnu roku 2009. Podrobnější legislativní návrhy budou následovat na podzim. Je rovněž třeba rychle pokračovat v práci na nadcházejících návrzích Komise týkajících se hedgeových fondů a soukromého kapitálu (private equity), odměňování vedoucích pracovníků a dalšího posílení kapitálových požadavků.

Nastartování reálné ekonomiky zpět k růstu

6. Evropská rada vyjadřuje důvěru ve střednědobý a dlouhodobý výhled ekonomiky EU i odhodlání učinit vše, co je nezbytné k obnovení růstu a zaměstnanosti. Díky pokračující koordinované spolupráci v rámci jednotného trhu a hospodářské a měnové unie EU tuto krizi překoná a vyjde z ní silnější.
7. Značného pokroku bylo dosaženo v provádění plánu evropské hospodářské obnovy, který byl přijat v prosinci loňského roku. Přestože se pozitivní účinky na ekonomiku projeví až po nějakém čase, rozsah fiskálních opatření (zhruba 3,3 % HDP EU neboli více než 400 miliard EUR) povede k novým investicím, posílí poptávku, vytvoří pracovní místa a pomůže EU posunout se směrem k nízkouhlíkovému hospodářství.
8. Evropská rada dosáhla dohody¹ ohledně části plánu evropské hospodářské obnovy týkající se Společenství a určené na podporu projektů v oblasti energetiky a širokopásmového internetu, jakož i opatření vztahujících se ke kontrole stavu společné zemědělské politiky. Evropská rada vyzývá předsednictví ke zintenzivnění kontaktů s Evropským parlamentem, aby Rada a Evropský parlament dosáhly dohody ještě před přerušением činnosti Evropského parlamentu.

¹ Znění dohody je uvedeno v dokumentu 7848/1/09 REV 1, jenž bude předmětem právní finalizace.

9. Celkově je ze zdrojů EU v současnosti zpřístupňováno přibližně 30 miliard EUR. Evropská rada vítá pokrok dosažený zejména v otázce zálohových plateb ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, dohodu o dobrovolném uplatňování snížených sazeb DPH a opatření Evropské investiční banky určená na stimulaci možností financování malých a středních podniků. Vyvíjí k urychlenému dosažení dohody o revizi Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci.
10. Opatření přijatá členskými státy na podporu reálné ekonomiky a zaměstnanosti by měla být provedena včas, cíleně a dočasně za současného dodržení těchto hlavních zásad: podpora otevřenosti v rámci vnitřního trhu a ve vztahu ke třetím zemím; zajištění nediskriminace výrobků a služeb pocházejících z jiných členských států; zajištění souladu s dlouhodobými reformními cíli. Členské státy a Komise by si za tímto účelem měly vyměňovat informace a osvědčené postupy a spojit své úsilí v zájmu dosažení synergie. Významný rámec pro opatření na podporu automobilového průmyslu, včetně posílené evropské koordinace programů na obnovu vozového parku, je stanoven zejména ve sdělení Komise ze dne 25. února 2009.
11. Je zcela zásadní, aby provádění dohodnutých opatření na obnovu pokračovalo na úrovni členských států i na úrovni Společenství. Komise a Rada se vyzývají, aby přijatá opatření vyhodnocovaly a sledovaly a aby podaly zprávu na zasedání Evropské rady v červnu roku 2009.
12. Evropská rada opětovně potvrzuje, že je pevně odhodlána zachovat zdravé veřejné finance a rámec Paktu o stabilitě a růstu. Členské státy by se měly co nejdříve vrátit ke svým střednědobým rozpočtovým cílům, v závislosti na tempu hospodářského zotavení a v souladu s Paktem o stabilitě a růstu, a v nejbližší možné době tak znovu dosáhnout pozic konzistentních s udržitelnými veřejnými financemi.

13. Makrofinanční stabilita představuje zásadní prvek pro odolnost evropského hospodářství jako celku. Evropská rada zdůrazňuje solidaritu mezi členskými státy jakožto jednu ze základních hodnot EU a vyzývá Komisi a Radu, aby přijaly nezbytná opatření, a byly tak, bude-li to nezbytné, připraveny v jednotlivých případech jednat na základě všech dostupných nástrojů a případně v úzké spolupráci s mezinárodními finančními institucemi. Společenství je zejména připraveno zajistit podporu platební bilance způsobilých členských států, které ji potřebují, a za tímto účelem vítá záměr Komise navrhnout zdvojnásobení limitu podpůrného systému Unie na pomoc platebním bilancím členských států na 50 miliard EUR.

Plné využití obnovené Lisabonské strategie pro růst a zaměstnanost

14. Obnovená Lisabonská strategie včetně stávajících integrovaných hlavních směrů zůstává za současné krize účelným rámcem pro podporu udržitelného růstu a zaměstnanosti. Tato krize zdůrazňuje potřebu provádět a urychlit strukturální reformy, čímž budou posíleny důvěryhodnost a účinky stimulačních opatření. Krátkodobá opatření přijímaná Evropskou unií a členskými státy přinesou maximální prospěch v případě, že budou v souladu se střednědobými a dlouhodobými cíli strategie.
15. Evropská rada potvrzuje aktualizovaná integrovaná doporučení pro jednotlivé země týkající se hospodářských politik a politik zaměstnanosti členských států a vybízí k jejich rychlému provedení. V této souvislosti Evropská rada se zájmem očekává návrhy týkající se Lisabonské strategie pro období po roce 2010, jež Evropská komise předloží v druhé polovině tohoto roku.

16. Je třeba urychlit činnost a naléhavě přijmout konkrétní opatření v těchto oblastech: odstraňování překážek a předcházení vzniku nových a dosažení plně funkčního vnitřního trhu; další snižování administrativní zátěže; zlepšení rámcových podmínek pro průmysl v zájmu zachování silné průmyslové základny a pro podnikání se zvláštním zaměřením na malé a střední podniky a na inovace; podpora partnerství mezi oblastmi podnikání, výzkumu, vzdělávání a odborné přípravy; a posílení a zlepšení kvality investic do výzkumu, znalostí a vzdělávání. Komise se vyzývá, aby zejména v souvislosti se snižováním administrativní zátěže předložila do konce svého funkčního období veškeré návrhy v každé z třinácti prioritních oblastí. Zásadní význam má strategický rámec pro evropskou spolupráci v oblasti vzdělávání a odborné přípravy.

17. V souladu se svými závěry ze zasedání konaného v prosinci roku 2008 Evropská rada připomněla zásadní roli, již ve vztahu k evropským investicím, tvorbě pracovních míst a celkovému hospodářskému oživení hrají telekomunikace a rozvoj širokopásmového připojení k internetu. S přihlédnutím k rizikům, jež podstupují investující podniky, by se mělo dostávat podpory účinným investicím a inovacím v oblasti nových a posílených infrastruktur. Za tímto účelem by měly být povoleny různé mechanismy spolupráce mezi investory a subjekty usilujícími o přístup na trh, aby došlo k diverzifikaci investičního rizika, přičemž by mělo být zajištěno, že bude zachována struktura hospodářské soutěže na celém trhu a zásada nediskriminace. V této souvislosti Evropská rada vybízí Komisi, aby do konce roku 2009 v úzké spolupráci se zúčastněnými stranami vyvinula evropskou strategii pro širokopásmové připojení k internetu.

18. Evropská rada uznává, že volný a spravedlivý obchod je klíčovým prvkem pro celosvětové hospodářské oživení, a vyzývá k urychlenému uzavření dvoustranných obchodních jednání a jednání Světové obchodní organizace v rámci rozvojového programu z Dohá.

Řešení sociálních dopadů krize

19. Rychlý nárůst nezaměstnanosti je zdrojem hlubokého znepokojení. Je důležité předcházet ztrátám pracovních míst a negativním sociálním dopadům a omezovat je. Prioritou je rovněž stimulace zaměstnanosti, zejména prostřednictvím podpory získávání nových dovedností nezbytných pro nová zaměstnání. Klíčem k opětovnému nastolení a posílení důvěry je dodržovat zásadu solidarity a umožnit systémům sociální ochrany v plném rozsahu plnit úlohu automatických stabilizátorů, což také napomůže vytvořit podmínky pro hospodářské oživení. Rovněž mobilita se osvědčila jako faktor významně přispívající k hospodářskému růstu. Zvláštní pozornost by měla být věnována nejohroženějším osobám a novým rizikům vyloučení.

20. Summit pro zaměstnanost, který se uskuteční v květnu roku 2009, umožní výměnu zkušeností týkajících se toho, v jaké míře byla přijatá opatření na obnovu úspěšná při podpoře zaměstnanosti. Na summitu budou zejména projednány takové otázky jako udržení úrovně zaměstnanosti prostřednictvím flexikurity a mobility, zvyšování dovedností a předvídaní potřeb trhu práce, a to s cílem stanovit konkrétní směry. Summit bude rovněž příležitostí k posouzení možností, jak posílit a restrukturalizovat trh práce, aby byl připraven na budoucnost. Přípravy na summit proběhnou ve spolupráci se všemi příslušnými zainteresovanými stranami, včetně sociálních partnerů.

Spolupráce na celosvětové úrovni

21. Globální krize vyžaduje globální reakce. Má-li se světové hospodářství navrátit zpět k oživení a růstu, je nezbytná koordinovaná a včasná činnost. V souladu s výsledky berlínského summitu a ministerského zasedání skupiny G-20 vyvíjí EU příslušné úsilí na podporu poptávky a bude přijímat nezbytná opatření. Naše úsilí musí nalézt odpovídající odezvu na mezinárodní úrovni.

22. Na globální úrovni Evropská unie zaujme vedoucí úlohu při prosazování rychlého návratu k udržitelnému hospodářskému růstu, posilování naší schopnosti řídit krize, prosazování reformy finančních trhů a podpoře rozvojových zemí, aby pokrok, jehož dosáhly v uplynulých letech, nebyl ohrožen, neboť to by vedlo k narušení jejich hospodářské a politické stability. Summit skupiny G-20 v Londýně bude hrát zásadní úlohu při reformování globálního finančního systému a obnově důvěry hospodářských subjektů po celém světě. Za tímto účelem Evropská rada přijímá společný postoj uvedený v příloze 1 a vybízí Radu a Komisi k zajištění vhodných opatření navazujících na londýnský summit.
23. Evropská unie bude v těchto otázkách usilovat o prosazování mnohostranných konzultačních mechanismů, kterých by se mohla účastnit regionální uskupení.

II. Energetika a změna klimatu

Posílení energetické bezpečnosti Unie

24. Energetická bezpečnost je klíčovou prioritou, kterou je třeba posilovat zvyšováním energetické účinnosti, diverzifikací dodavatelů a zdrojů energie a zásobovacích tras a prosazováním energetických zájmů Unie vůči třetím zemím. V zájmu zajištění energetické bezpečnosti musí být EU jako celek i jednotlivé členské státy připraveny spojit solidaritu s odpovědností. V této souvislosti Evropská rada potvrzuje rozsáhlé iniciativy uvedené ve druhém strategickém přezkumu energetické politiky a dále upřesněné v závěrech Rady ve složení pro dopravu, telekomunikace a energetiku ze dne 19. února 2009. Souhlasí zejména s těmito body:

- Je třeba rozvíjet energetické infrastruktury a propojení. Za tímto účelem se Komise vyzývá, aby ve spolupráci se členskými státy urychleně předložila podrobná opatření nutná k uskutečnění cílů v prioritních oblastech určených ve strategickém přezkumu energetické politiky¹. Další dohodnuté prioritní projekty v oblasti energetiky těmito opatřeními nejsou dotčeny. Pokud jde o dlouhodobější horizont, Komise se vyzývá, aby počátkem roku 2010 předložila návrh nového nástroje EU pro energetickou bezpečnost a infrastrukturu.
- Nedávná plynová krize ukázala, že je nezbytně nutné zavést v EU odpovídající krizové mechanismy a rovněž usilovat o získání jasných záruk ze strany dodavatelů a tranzitních partnerů o tom, že nedojde k přerušení dodávek. Rada by měla do konce roku 2009 posoudit chystané návrhy Komise týkající se revize právních předpisů v oblasti bezpečnosti dodávek plynu. Měly by zahrnovat i odpovídající krizový mechanismus zajišťující připravenost všech zúčastněných stran, včetně odvětví energetiky, transparentnost a předběžné informování prostřednictvím vypracování unijních a regionálních plánů pro bezpečnost dodávek; solidaritu mezi členskými státy prostřednictvím vypracování regionálních plánů; a lepší posuzování a koordinaci prostřednictvím stanovení nového práhu pro rozhodování o opatřeních na úrovni Společenství.
- K energetické bezpečnosti může zásadním způsobem přispět podpora energetické účinnosti. Evropská rada proto vyzývá Radu, aby do konce roku schválila návrhy, které jsou součástí balíčku v oblasti energetické účinnosti. Vyzývá Komisi, aby urychleně navrhla revizi akčního plánu pro energetickou účinnost.
- Předpokladem účinné politiky v oblasti energetické bezpečnosti je účinný, liberalizovaný a dobře propojený vnitřní trh s energií. Evropská rada proto vyzývá Radu a Evropský parlament, aby dosáhly dohody o třetím balíčku pro vnitřní trh s energií před přerušением činnosti Parlamentu.

¹ Jižní koridor zemního plynu, diverzifikované a přiměřené dodávky zkapalněného zemního plynu pro Evropu, efektivní propojení Pobaltí, středomořský energetický okruh, odpovídající severojižní propojení přepravních a přenosových soustav zemního plynu a elektřiny ve střední a jihovýchodní Evropě a mořská síť v Severním moři a v severozápadní Evropě.

- Evropská rada zdůrazňuje význam diverzifikace zdrojů, paliva a tras dodávek energie a vyzdvihuje stále důležitější úlohu energetiky ve vnějších vztazích EU. Vyzývá Komisi, aby do konce roku předložila návrhy konkrétních opatření pro rozvoj jižního koridoru včetně mechanismu pro usnadnění přístupu k zemnímu plynu z oblasti Kaspického moře. Pro EU a její členské státy je zejména důležité, aby ve vztahu k dodavatelským a tranzitním zemím vystupovaly i nadále jednotně („mluvit jedním hlasem“).
- Evropská rada rovněž připomíná, že je třeba co nejlépe využívat vlastní zdroje energie, včetně obnovitelných zdrojů, fosilních paliv a v zemích, které se pro ni rozhodnou, jaderné energie.

Příprava kodaňské konference o změně klimatu

25. Evropská unie je i nadále odhodlána hrát v prosinci roku 2009 v Kodani vůdčí úlohu, pokud jde o dosažení celosvětové a komplexní dohody o klimatu, jejímž prostřednictvím má být omezeno globální oteplování na méně než 2 °C. Evropská rada za tímto účelem připomíná závazek EU, jímž je přispět k této dohodě 30% snížením emisí za předpokladu, že se další rozvinuté země zaváží ke srovnatelnému snižování emisí a vyspělé rozvojové země přispějí úměrně svým povinnostem a odpovídajícím schopnostem. Úsilí, které EU očekává od rozvinutých a rozvojových zemí, je podrobněji popsáno v závěrech Rady z března roku 2009, včetně potřeby rozdělit celkový cíl pro rozvinuté země spravedlivým způsobem, jenž zajišťuje srovnatelnost úsilí jednotlivých zemí.
26. Evropská rada zdůrazňuje význam vytvoření celosvětového trhu s uhlíkem, včetně reformovaného mechanismu čistého rozvoje.

27. K financování opatření ke zmírňování a přizpůsobování budou zapotřebí značné domácí i vnější zdroje financování, jak soukromé, tak veřejné, a to zejména v nejohroženějších rozvojových zemích. Evropská unie se bude podílet spravedlivou měrou na financování těchto opatření v rozvojových zemích. Budoucí jednání o zajištění finanční podpory by se měla zaměřit mimo jiné na různé přístupy, včetně přístupu založeného na příspěvcích na základě dohodnutého rozsahu, tržních přístupů na základě ujednání o dražbách nebo kombinace těchto a jiných možností.
28. Evropská rada bude o těchto otázkách dále jednat na svém červnovém zasedání. Zdůrazňuje, že je nutné podrobněji posoudit mezinárodní mechanismy financování. V dostatečném předstihu před kodaňskou konferencí stanoví 1) postoje EU k hlavním přístupům k financování opatření na zmírňování a přizpůsobování, technologické podpory a budování kapacit, 2) konkrétní podobu příspěvku EU a 3) zásady rozdělení zátěže mezi členské státy. Podkladem budou konkrétní návrhy Komise. V této souvislosti bude Evropská rada věnovat zvláštní pozornost potřebám nejohroženějších rozvojových zemí.

III. Evropská politika sousedství

Východní partnerství

29. Podpora stability, řádné správy věcí veřejných a hospodářského rozvoje u východních sousedů má pro Evropskou unii strategický význam. V souladu se sdělením Komise ze dne 3. prosince 2008 Evropská rada vítá vytvoření ambiciózního Východního partnerství a přijímá prohlášení uvedené v příloze těchto závěrů. Vyzývá k provedení všech nezbytných příprav na zahajovací summit Východního partnerství, který se s partnerskými zeměmi uskuteční dne 7. května 2009.

30. Východní partnerství bude podporovat stabilitu a prosperitu východních partnerů EU, na něž se vztahuje evropská politika sousedství. Evropská rada je za podmínek stanovených v prohlášení odhodlána k prohloubení dvoustranných vztahů a vytvoření nového mnohostranného rámce, který zahrnuje EU, Arménii, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzii, Moldavskou republiku a Ukrajinu a jehož cílem je urychlit reformy, sbližování právních předpisů a další ekonomickou integraci.
31. Evropská rada dále vyzývá Komisi, jakož i stávající a nastupující předsednictví, aby spolu s dotýčnými partnery rychle pokročily v praktickém provádění partnerství, a žádá Komisi, aby včas předložila zprávu o prvním roce provádění Východního partnerství.

Unie pro Středomoří

32. Evropská rada znovu opakuje odhodlání posílit partnerství se svými jižními středomořskými partnery. Vyzývá k obnovení činnosti na provádění projektů určených na pařížském summitu. V této souvislosti je důležité urychlit zřízení stálého sekretariátu Unie pro Středomoří v Barceloně.

IV. Vztahy EU-USA

33. Předsednictví informovalo Evropskou radu o aktuálním stavu příprav na neformální summit EU-USA, který se bude konat dne 5. dubna 2009 v Praze. Evropská rada znovu potvrzuje strategický význam transatlantických vztahů. Souhlasí s tím, že jednání by se měla týkat zejména ekonomických otázek, energetické bezpečnosti, změny klimatu a strategického přístupu k oblasti mezi Středozezemním a Kaspickým mořem.

V.

Lisabonská smlouva

34. Evropská rada byla informována o aktuálním stavu provádění jejích závěrů o Lisabonské smlouvě z prosince roku 2008. Znovu se k této záležitosti vrátí na zasedání v červnu roku 2009.
35. Předseda vlády České republiky informoval o současném stavu ratifikace Lisabonské smlouvy v České republice. Poté, co Ústavní soud České republiky vynesl dne 26. listopadu 2008 v uvedené věci rozsudek, Poslanecká sněmovna s touto ratifikací vyslovila souhlas dne 18. února 2009¹ a Senát o ní bude jednat v nadcházejících týdnech.

¹ Parlament České republiky při této příležitosti připomněl, že při uplatňování Lisabonské smlouvy, jakmile vstoupí v platnost, musí být dodržovány obecné právní zásady, včetně zásady zákazu retroaktivity a zásady subsidiarity.

DOHODNUTÝ PŘÍSTUP PRO SUMMIT SKUPINY G-20 V LONDÝNĚ

Stát v čele mezinárodních opatření nezbytných pro rychlý návrat k udržitelnému hospodářskému růstu

- (i) V souladu s výsledky berlínského summitu a ministerského zasedání skupiny G-20 pokračovat v mezinárodní koordinaci fiskálních stimulačních opatření. Rychle uskutečnit plánované fiskální stimulační balíčky. Připravit řádné zrušení těchto makroekonomických stimulů.
- (ii) Přednostně řešit obnovu fungování úvěrových trhů a usnadnění úvěrových toků v ekonomice, což má zásadní význam pro účinnost fiskálních stimulů. Jednat včas, koordinovaným způsobem a při zachování rovných podmínek.
- (iii) Zajistit slučitelnost fiskálních opatření s dlouhodobými cíli, jako jsou udržitelné veřejné finance, zvyšování produktivity a řešení výzev spojených se stárnutím obyvatelstva a změnou klimatu.
- (iv) Zachovat otevřenost trhů a vyhnout se všem formám protekcionistických opatření (žádné nové překážky pro investice nebo obchod, žádné nové omezování vývozu). Usilovat o rychlé dosažení dohody o podmínkách pro rozvojový program z Dohá s ambiciózním a vyváženým výsledkem.
- (v) Podpořit mnohostrannou iniciativu pro financování obchodu, neboť pokles ve financování obchodu přispívá k prohlubování poklesu světového obchodu. Podporovat snahy o to, aby financování obchodu bylo přístupné všem podnikům, včetně malých a středních, v rozvinutém i rozvojovém světě a aby se tak stalo rychle a bez narušení trhu.

Posílení naší schopnosti krize na globální úrovni řídit a předcházet jim

- (vi) Pověřit Mezinárodní měnový fond (MMF) sledováním a prosazováním provádění akčního plánu přijatého na summitu skupiny G-20 ve Washingtonu v listopadu roku 2008, přičemž v oblasti finanční regulace bude MMF úzce spolupracovat s Fórem pro finanční stabilitu (FSF).
- (vii) Zlepšit nástroje dohledu MMF s cílem posílit jeho klíčovou úlohu při předcházení krizím. Posílit spolupráci mezi MMF a FSF s cílem identifikovat systémová rizika a nedostatky mající původ ve finančním sektoru a regulaci a zajistit, aby členové přijali nápravná opatření.
- (viii) Velmi výrazně zvýšit zdroje MMF, aby svým členům mohl rychle a flexibilně pomáhat, jestliže se ocitnou v problémech s platební bilancí. Úvěrový rámec MMF je třeba racionalizovat a upravit tak, aby se posílila schopnost fondu přecházet krizím a reagovat na ně. Za účelem podpory v případě konkrétní krize jsou členské státy EU připraveny na dobrovolném základě poskytnout ve prospěch úvěrové kapacity MMF rychlou dočasnou podporu v podobě půjčky až do celkové výše 75 miliard EUR.
- (ix) Podpořit reformu správy a řízení mezinárodních finančních institucí. Rychle uskutečnit reformu kvót a počtu hlasů v MMF, která byla přijata v dubnu roku 2008. Provést reformu MMF, aby přiměřeněji odrážel relativní ekonomickou váhu svých členů ve světové ekonomice, a přehodnotit proces výběru vrcholového vedení mezinárodních finančních institucí, který by měl být transparentnější a měl by se opírat o zásluhy. Uvítat rozšíření FSF na všechny členy skupiny G-20, Španělsko a Evropskou komisi a podporovat institucionální posílení FSF.
- (x) Snažit se nalézt konsensus ohledně světové charty pro udržitelnou hospodářskou činnost, která bude založena na tržních silách, avšak bude bránit excesům, a přijmout ji, což by mělo být prvním krokem na cestě k souboru standardů globální správy a řízení.

Lepší regulace finančních trhů

- (xi) Posílit transparentnost a odpovědnost s cílem vyhnout se nástrahám, které se objevily v minulosti, zejména tím, že standardní součástí dohledu ve finančním sektoru bude obezřetnostní dohled na makroúrovni.
- (xii) Zajistit vhodnou regulaci všech finančních trhů, produktů i účastníků, kteří mohou představovat systémové riziko, bez výjimky a bez ohledu na zemi, v níž mají domicil, a zajistit dohled nad nimi. To platí zejména pro soukromé sdružování kapitálu, kam patří i hedgeové fondy, soukromý kapitál (private equity) a alternativní investiční subjekty.
- (xiii) Zavést řádnou regulaci ratingových agentur a dohled nad nimi způsobem, který bude konzistentní v mezinárodním měřítku, aby byla zajištěna transparentnost ratingů a zabránilo se střetům zájmů.
- (xiv) Posílit transparentnost a odolnost trhů s úvěrovými deriváty, zejména prosazováním standardizace kontraktů a využíváním centrálních zúčtovacích protistran, s výhradou účinné regulace a dohledu.
- (xv) Rozhodně bojovat proti daňovým únikům, finanční trestné činnosti, praní peněz a financování terorismu, jakož i proti všem hrozbám ohrožujícím finanční stabilitu a integritu trhu. Chránit finanční systém před netransparentními, nespolupracujícími a nedostatečně regulovanými jurisdikcemi, včetně extraterritoriálních finančních středisek. Vyžadovat seznam těchto jurisdikcí s přihlédnutím k nejnovějšímu vývoji a vytvořit soubor sankčních opatření, která umožňují uplatňovat vhodná a stupňující se protiopatření. Požádat o návrhy Finanční akční výbor, OECD a FSF.
- (xvi) Přijmout řádné společné zásady správy a řízení společností a odměňování, jež zabrání tomu, aby systémy odměňování motivovaly k nadměrnému přijímání rizik. Orgány dohledu by měly systémy odměňování přezkoumávat a opírat se přitom o účinný režim vymáhání.

- (xvii) Zlepšit spolupráci v oblasti dohledu, zejména rychlým zřízením kolegií orgánů dohledu pro všechny nejvýznamnější přeshraniční finanční instituce do konce roku 2009. Orgány dohledu by si měly vyměňovat osvědčené postupy a podporovat globální sbližování postupů.
- (xviii) Zlepšit regulaci týkající se kapitálu bank, aby se zajistilo, že si banky budou v době prosperity vytvářet dodatečné polštáře, díky nimž budou lépe připraveny na horší časy. Vybídnout pracovní skupiny a instituce působící v této oblasti, aby co nejdříve předložily vhodná doporučení s přihlédnutím k účinnosti stávajících pravidel (Basilej II).
- (xix) Zlepšit obezřetnostní pravidla a účetní standardy s cílem omezit jejich procyklické účinky a posílit odpovědnost Rady pro mezinárodní účetní standardy prostřednictvím další reformy jejího řízení a mandátu.
- (xx) Stanovit důsledné vymáhání pravidel finanční regulace a transparentnosti podpořené účinnými, přiměřenými a odrazujícími sankcemi, s cílem prosazovat integritu na finančních trzích. Za účelem ochrany trhů a investorů přezkoumat pravidla pro podnikání, případně napříč různými odvětvími a trhy.

Podpora rozvojových zemí v jejich reakcích na dopady krize

- (xxi) Podporovat globální rozvoj jakožto součást řešení celosvětové krize a základ míru a stability.
- (xxii) Dodržet závazky ke zvýšení rozvojové pomoci. Znovu potvrdit závazek naplnit rozvojové cíle tisíciletí. Dostát závazkům týkajícím se pomoci na podporu obchodu a poskytnout nejméně rozvinutým zemím bezcelní a bezkvótvý přístup na trh.

- (xxiii) Plně využít další oficiální zdroje financování, jakými jsou vývozní úvěry či investiční záruky, jakož i na rozvoj zaměřenou podporu v oblasti výzkumu a technologií, míru a bezpečnosti, migrace a změny klimatu. Posílit účinnost a koordinaci nástrojů a zdrojů.
- (xxiv) Umožnit mezinárodním rozvojovým bankám, aby pomáhaly řešit dopady krize v rozvojových zemích, zejména pokud jde o nejchudší a nejohroženější obyvatelstvo.
-

PROHLÁŠENÍ EVROPSKÉ RADY O VÝCHODNÍM PARTNERSTVÍ

1. Podpora stability, řádné správy věcí veřejných a hospodářského rozvoje u východních sousedů má pro Evropskou unii strategický význam. EU má proto velký zájem o rozvoj stále užších vztahů se svými východními partnery Arménií, Ázerbájdžánem, Běloruskem, Gruzii, Moldavskou republikou a Ukrajinou. Dosažení tohoto cíle má napomoci návrh Evropské unie na vytvoření ambiciózního Východního partnerství s těmito zeměmi.

Východní partnerství přinese významné posílení politiky EU vůči východním partnerům tím, že bude usilovat o vytvoření podmínek nezbytných pro politické sblížení a další hospodářskou integraci mezi Evropskou unií a jejími východními partnery prostřednictvím rozvoje zvláštního východního rozměru v rámci evropské politiky sousedství. K tomuto účelu má Východní partnerství podporovat politické a socioekonomické reformy, usnadňující sblížování a konvergenci s Evropskou unií. Stejně tak bude Východní partnerství napomáhat budování důvěry a rozvíjet užší vzájemné vztahy mezi šesti dotčenými východními partnery.

2. Činnost v rámci Východního partnerství bude probíhat, aniž by jí byly dotčeny ambice jednotlivých zúčastněných zemí, pokud jde o jejich budoucí vztahy s Evropskou unií. Východní partnerství se bude řídit zásadami společné odpovědnosti, diferenciací a podmíněnosti. Ústředními prvky budou společné hodnoty, které zahrnují demokracii, právní stát a dodržování lidských práv, stejně jako zásady tržního hospodářství, udržitelného rozvoje a řádné správy věcí veřejných. Posílený závazek Evropské unie bude v souladu s hlavními cíli Východního partnerství a bude záviset na pokroku dosaženém jednotlivými partnery. Zvýšená finanční podpora, jež v souladu s návrhem Komise činí 600 milionů EUR pro období do roku 2013, bude respektovat zdroje dostupné podle víceletého finančního rámce, včetně odpovídajících rezerv.

3. Východní partnerství se bude vyznačovat účinnou doplňkovostí se stávajícími regionálními iniciativami v sousedství EU, zejména s tzv. Černomořskou synergií. Evropská rada zdůrazňuje závazek EU Černomořskou synergií posílit a podpořit její provádění. Zatímco tato iniciativa je zaměřena na regionální spolupráci v oblasti Černého moře, Východní partnerství je zaměřeno na sblížování a bude posilovat vztahy partnerských zemí s EU. Východní partnerství bude také rozvíjeno souběžně s dvoustrannou spoluprací mezi EU a třetími zeměmi.

4. Dvoustranná spolupráce v rámci Východního partnerství by měla poskytnout základ pro nové dohody o přidružení mezi EU a partnery, kteří dostatečně pokročili směrem k zásadám a hodnotám uvedeným v bodě 2 a kteří jsou schopni a ochotni plnit závazky z toho plynoucí, mimo jiné pokud jde o vytvoření nebo cíl vytvoření prohloubených a komplexních zón volného obchodu. Komplexní programy Evropské unie pro budování institucí budou zúčastněným zemím napomáhat při posilování jejich správních kapacit. Východní partnerství bude prosazovat mobilitu občanů partnerských zemí prostřednictvím dohod o usnadnění udělování víz a o zpětném přebírání osob. EU by v souladu s globálním přístupem k migraci měla rovněž postupně učinit kroky k plné vízové liberalizaci jakožto dlouhodobému cíli pro konkrétní partnerské země a na individuálním základě, za předpokladu, že budou vytvořeny podmínky pro řádně řízenou a bezpečnou mobilitu. Cílem Východního partnerství je posílení spolupráce všech účastníků v oblasti energetické bezpečnosti, pokud jde o dlouhodobé dodávky a přepravu energie, mimo jiné prostřednictvím lepší regulace a energetické účinnosti. Poskytne partnerům odborné znalosti EU z oblasti politik sociálního a hospodářského rozvoje.

5. Multilaterální rámec Východního partnerství umožní spolupráci a dialog napomáhající naplnění cílů partnerství. Mělo by fungovat na základě společných rozhodnutí členských států EU a východních partnerů, aniž by tím byla dotčena rozhodovací samostatnost EU.

Evropská rada navrhuje pořádat pravidelná zasedání v zásadě jednou za dva roky na úrovni hlav států nebo předsedů vlád zemí Východního partnerství a jednou ročně na úrovni ministrů zahraničních věcí. Měly by být zřízeny čtyři tematické platformy, odpovídající hlavním oblastem spolupráce (demokracie, řádná správa věcí veřejných a stabilita; hospodářská integrace a soudržnost s politikami EU; energetická bezpečnost; mezilidské kontakty). Evropská rada rovněž podporuje zahájení vzorových iniciativ s cílem dodat partnerství impulz a konkretizovat jej. EU v tomto ohledu s potěšením očekává brzkou diskusi s partnery.

Třetí země budou k účasti na konkrétních projektech, činnostech a zasedáních tematických platform způsobilé případ od případu, pokud to bude přínosné pro cíle konkrétních činností a pro obecné cíle Východního partnerství.

6. Do Východního partnerství bude zapojena celá řada aktérů, včetně vládních ministerstev a agentur, parlamentů, občanské společnosti, mezinárodních organizací, finančních institucí a soukromého sektoru.
7. Na základě tohoto prohlášení povede EU nezbytné konzultace s východními partnery s cílem připravit společné prohlášení o Východním partnerství, které by mělo být přijato na zahajovacím summitu Východního partnerství dne 7. května 2009. Evropská rada s potěšením očekává zahájení Východního partnerství jakožto společné iniciativy všech zúčastněných partnerů a je přesvědčena, že přispěje k rozvoji řádné správy věcí veřejných, povede k větší prosperitě a posílení stability, a přinese tak trvalé a hmatatelné výhody občanům všech zúčastněných zemí.

Seznam referenčních dokumentů předložených Evropské radě

Hospodářská, finanční a sociální situace

- Dokument o klíčových otázkách přijatý Radou ve složení pro hospodářské a finanční věci (6784/2/09 REV 2)
- Zpráva o integrovaných doporučeních pro jednotlivé země – příspěvek Rady ve složení pro hospodářské a finanční věci (7444/09)
- Snížené sazby DPH: dohoda dosažená Radou ve složení pro hospodářské a finanční věci (7448/1/09 REV 1)
- Snížení administrativní zátěže: příspěvek Rady ve složení pro hospodářské a finanční věci (7445/09)
- Dokument předsednictví o hlavních sděleních pro summit skupiny G-20 týkajících se rozvojových zemí a světové hospodářské krize (7523/09)
- Závěry Rady ve složení pro konkurenceschopnost o opatřeních navazujících na přezkum jednotného trhu (7383/09)
- Klíčové otázky přijaté Radou ve složení pro konkurenceschopnost (7232/09)
- Klíčová sdělení přijatá Radou ve složení pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele (7434/09)
- Společná zpráva o zaměstnanosti (7435/09)
- Hlavní směry politik zaměstnanosti členských států (7436/09)
- Společná zpráva o rovnosti žen a mužů pro rok 2009 (7017/09)
- Závěry Rady o profesní a geografické mobilitě pracovních sil a volném pohybu pracovníků v rámci Evropské unie (6480/09)
- Závěry Rady o nových dovednostech pro nová povolání: předvídaní a zohledňování potřeb trhu práce a potřebných dovedností (6479/09)
- Klíčová sdělení přijatá Radou ve složení pro vzdělávání, mládež a kulturu v oblasti politiky mládeže (6669/09) a v oblasti vzdělávání a odborné přípravy (6666/09)

Energetika a změna klimatu

- Závěry Rady ve složení pro obecné záležitosti a vnější vztahy o zohlednění otázek rozvoj pro účely komplexní dohody o klimatu na období po roce 2012 (7645/09)
- Závěry Rady ve složení pro hospodářské a finanční věci o mezinárodním financování změny klimatu (7443/09)
- Závěry Rady ve složení pro životní prostředí o dalším vývoji postoje EU ke komplexní dohodě o klimatu na období po roce 2012 (7128/09)
- Závěry Rady ve složení pro životní prostředí týkající se přípravy jarního zasedání Evropské rady (7065/09)
- Závěry Rady ve složení pro dopravu, telekomunikace a energetiku o druhém strategickém přezkumu energetické politiky (6692/09)
- Poznámka předsednictví o konferenci o bezpečnosti dodávek elektřiny (6253/09)

Různé

- Závěry Rady ve složení pro obecné záležitosti a vnější vztahy o Afghánistánu (7610/09)
- Zpráva o pokroku dosaženém Evropskou unií v roce 2008 (6788/1/09 REV1)